

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Białymstoku
15-062-Białystok, ul. Warszawska 57A
tel/fax (85)73-25-091
tel. cent. (85)73-25-236

Ocena obszarowa jakości wody oraz szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów na terenie gminy Zabłudów za rok 2023

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku realizuje monitoring parametrów grupy A, monitoring parametrów grupy B oraz monitoring substancji promieniotwórczych w wodociągach znajdujących się na terenie gminy Zabłudów.

1. Są to następujące wodociągi:

- Zabłudów
- Krynickie
- Białostoczek
- Pawły
- Kuriany
- Dobrzyniówka
- Juchnowiec Kościelny
- Białystok
- indywidualne ujęcie wody SAMASZ Sp. z o. o.
- indywidualne ujęcie wody Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnem
- indywidualne ujęcie wody w Domu Pomocy Społecznej w Bobrowej
- indywidualne ujęcie wody Leśnictwa Zabłudów, ul. Mickiewicza 25, 16-060 Zabłudów

2. Przedsiębiorstwa wodociągowe odpowiedzialne za jakość wody:

- Urząd Miejski w Zabłudowie, ul. Rynek 8, 16-060 Zabłudów;
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Krokus” w Dobrzyniówce, Dobrzyniówka 65, 16-060 Zabłudów;
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Juchnowcu Kościelnym, Księżyno, ul. Alberta 2, 16-001 Kleosin;
- Wodociągi Białostockie Sp. z o.o., ul. Młynowa 52/1, 15-404 Białystok;
- SAMASZ Sp. z o. o., ul. Trawiasta 1, 16-060 Zabłudów;
- Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych im. J. Korczaka w Krasnem 3, 16-060 Zabłudów,
- Dom Pomocy Społecznej, ul. Baranowicka 203, 15-530 Białystok.
- Leśnictwo Zabłudów, ul. Mickiewicza 25, 16-060 Zabłudów

3. Obsługiwane miejscowości:

- wodociąg Zabłudów – Aleksicze, Gneciuki, Ostrówki, Sieški, Zabłudów, Zabłudów-Kolonia, Żywkowo, Olszanka, Ochremowicze;
- wodociąg Krynickie – Krynickie, Nowosady, Żuki, Kowalowce, Koźliki, Solniki;
- wodociąg Białostoczek – Białostoczek, Halickie, Skrybicze, Bogdaniec;
- wodociąg Pawły – Pawły, Ryboły, Rzepniki, Dawidowicze, Kaniuki, Cieluszki;

- wodociąg Dobrzyniówka – Dobrzyniówka, Rafałówka, Folwarki Małe, Folwarki Wielkie, Folwarki Tylwickie;
- wodociąg Kuriany – Kuriany, Protasy, Zwierki, Zagruszany, Łubniki, Pasynki, Kucharówka, Kamionka, Zajezerce, Płoskie;
- wodociąg Juchnowiec Kościelny – Kudrycze;
- wodociąg Białystok – Kuriany (część);
- indywidualne ujęcie wody SAMASZ Sp. z o. o. – zaopatruje pracowników spółki,
- indywidualne ujęcie wody Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnem – zaopatruje pracowników i podopiecznych domu dziecka.
- indywidualne ujęcie wody w Domu Pomocy Społecznej w Bobrowej – zaopatruje personel i podopiecznych domu pomocy społecznej.
- indywidualne ujęcie wody Leśnictwo Zabłudów, ul. Mickiewicza 25, 16-060 Zabłudów – zaopatruje pracowników Leśnictwa Zabłudów

4. Liczba ludności zaopatrywana przez ww. wodociągi:

- wodociąg Zabłudów – 3008 osoby;
- wodociąg Krynickie – 639 osób;
- wodociąg Białostoczek – 749 osób;
- wodociąg Pawły – 849 osoby;
- wodociąg Kuriany – 2710 osób;
- wodociąg Dobrzyniówka – 1067 osób;
- wodociąg Juchnowiec Kościelny – 123 osoby;
- wodociąg Białystok – 5 osób;
- indywidualne ujęcie wody SAMASZ Sp. z o. o – zaopatruje pracowników spółki ok. 800 osób;
- indywidualne ujęcie wody Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnem (33 osoby);
- indywidualne ujęcie wody w Domu Pomocy Społecznej w Bobrowej – zaopatruje personel i podopiecznych domu pomocy społecznej (36 osób).
- indywidualne ujęcie wody Leśnictwo Zabłudów, ul. Mickiewicza 25, 16-060 Zabłudów zaopatruje pracowników Leśnictwa Zabłudów – zaopatruje pracowników Leśnictwa Zabłudów.

5. Liczba zbadanych w ciągu roku próbek wody w poszczególnych wodociągach oraz jej jakość:

- **wodociąg Zabłudów** – 5 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B); wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania;
- **wodociąg Krynickie** – 3 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej (3 próbki wody – monitoring parametrów grupy A) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B); w jednej próbce wody stwierdzono przekroczenie normatywu higienicznego w zakresie zapachu, woda została warunkowo dopuszczona do spożycia; w okresie sprawozdawczym woda w przedmiotowym wodociągu do 03.01.2023 r. była warunkowo dopuszczona do spożycia przez ludzi z uwagi na

przekroczenie normatywu higienicznego w zakresie żelaza w 2022 r. Po podjętych działaniach naprawczych przez właściciela wodociągu woda odpowiadała obowiązującym wymaganiom zawartym w ww. rozporządzeniu; pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania;

- **wodociąg Białostoczek** – 2 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody – monitoring parametrów grupy A) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy A); wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania;
- **wodociąg Pawły** – 5 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody w ramach monitoringu parametrów grupy A i 1 próbkę wody w ramach monitoringu parametrów grupy B) oraz 1 w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy A). Wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania.
- **wodociąg Kuriany** – 5 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy A). Wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania.
- **wodociąg Dobrzyniówka** – 4 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A, 1 próbka w zakresie monitoringu parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B); jedna próbka nie spełniała wymagań określonych w obowiązujących aktach prawnych dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi; stwierdzono obecność bakterii grupy coli w 100 ml wody; pozostałe próbki wody spełniały wymagania obowiązujących przepisów prawa;
- **wodociąg Juchnowiec Kościelny** – nie pobierano próbek na terenie gminy Zabłudów;
- **wodociąg Białystok** – nie pobierano próbek na terenie gminy Zabłudów;
- **indywidualne ujęcie wody SAMASZ Sp. z o.o.** – 3 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B); wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania;
- **indywidualne ujęcie wody Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnem** – 4 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B oraz 1 próbka wody w zakresie substancji promieniotwórczych) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B). Wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania;
- **indywidualne ujęcie wody w Domu Pomocy Społecznej w Bobrowej** – 3 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej (2 w zakresie monitoringu parametrów grupy A, 1 w zakresie monitoringu parametrów gr. B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy A); w jednej próbce wody stwierdzono ponadnormatywną zawartość jonu amonu, żelaza oraz podwyższoną mętność; pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania.

Ponadto pobrano 1 próbkę wody w ramach kontroli sprawdzającej, w której stwierdzono przekroczenie normatywu higienicznego w zakresie zapachu;

- **indywidualne ujęcie wody Leśnictwa Zabłudów** – 3 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej w tym 2 próbki w ramach monitoringu parametrów grupy A oraz 1 próbkę wody w ramach monitoringu parametrów grupy B oraz 1 próbkę w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B).

Sześć próbek wody nie spełniało wymagań określonych w obowiązujących aktach prawnych dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi; w pierwszej próbce wody stwierdzono przekroczenie normatywu higienicznego w zakresie żelaza; w drugiej próbce stwierdzono przekroczenie normatywu higienicznego w zakresie żelaza i mętności; w trzeciej próbce wody stwierdzono ogólną ponadnormatywną liczbę mikroorganizmów w 22°C po 72 h; w czwartej próbce wody stwierdzono obecność bakterii grupy coli w 100 ml wody; w piątej próbce wody stwierdzono przekroczenie normatywów higienicznych w zakresie: żelaza, zapachu, sumy THM-ów (Trihalometany), sumy chloranów i chlorynów oraz chloroformu; szósta próbka wykazała obecność bakterii grupy coli w 100 ml wody oraz przekroczenie normatywu higienicznego w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72.

W przypadku niewłaściwej jakości wody, po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora wodociągu, każdorazowo pobierano próbkę w ramach kontroli sprawdzającej przez pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku.

Lp.	Nazwa wodociągu	Wielkość produkcji [m ³ /doba]	Jakość wody Stan na 31.12.2023r.	Przekroczone wartości parametrów (w ciągu roku)	Prowadzone postępowanie administracyjne (w ciągu roku)	Działania naprawcze	Uzdatnianie wody (metody)
1.	wodociąg Zabłudów	324	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie
2.	wodociąg Krynickie	10	przydatna do spożycia	zapach-24 dni, żelazo-2 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana, wydano decyzję umarzającą, strona przedstawiła wynik badania wody potwierdzający jej właściwą jakość	płukanie sieci wodociągowej	napowietrzanie, odżelazianie
3.	wodociąg Białostoczek	15	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	napowietrzanie, odżelazianie
4.	wodociąg Pawły	127,8	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	napowietrzanie, odżelazianie
5.	wodociąg Kuriany	248	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie
6.	wodociąg Dobrzyniówka	96,27	przydatna do spożycia	bakterie grupy coli - 7 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana; wydano jedną decyzję unieruchamiającą wodociąg; strona	płukanie i dezynfekcja sieci wodociągowej	napowietrzanie, odżelazianie

					przedstawiła wynik badania wody potwierdzający jej właściwą jakość.		
7.	wodociąg Juchnowiec Kościelny	24,5	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	napowietrzanie , odżelazianie
8.	wodociąg Białystok	0,66	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	stacja uzdatniania wody Pietrasze – Wasilków: utlenianie wstępne, filtracja, koagulacja objętościowa, ozonowanie pośrednie, sorpcja, dezynfekcja; stacja uzdatniania wody Jurowce: utlenianie wstępne, filtracja, dezynfekcja
9.	indywidualne ujęcie wody SAMASZ Sp. z o. o.	33,33	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	odmanganiani, odżelazianie, filtracja
10.	indywidualne ujęcie wody Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo- Wychowawczy ch w Krasnem	6,8	przydatna do spożycia	smak-71 dni, żelazo-71 dni, mętność-71 dni, mangan- 71 dni, zapach -71 dni	zakończono postępowanie administracyjne z 2022 r. z dnem 13.03.2023r.	brak	napowietrzani, odżelazianie, odmanganiani, dezynfekcja - lampa UV
11.	indywidualne ujęcie wody w Domu Pomocy Społecznej w Bobrowej	10	przydatna do spożycia	żelazo-19 dni, zapach-16 dni, mętność - 19 dni, jon amonu-19 dni	woda była dwukrotnie kwestionowana; wydano dwie decyzje umarzające; strona przedstawiła wynik badania wody potwierdzający jej właściwą jakość	naprawa usterki na SUW, płukanie sieci wodociągowej	napowietrzanie odżelazianie, adsorpcja arsenu na węglu aktywnym
12.	indywidualne ujęcie wody Leśnictwo Zabłudów, ul. Mickiewicza 25, 16-060 Zabłudów	13	przydatna do spożycia	Σ THM-58 dni, chloroform- 58 dni, suma chloranów i chlorynów- 58 dni, żelazo-141 dni, zapach- 58 dni, mętność -55 dni, bakterie	woda była sześciokrotnie kwestionowana; wydano cztery decyzje nakazujące; strona przedstawiła wynik badania wody potwierdzający jej właściwą	płukanie sieci wodociągowej, instalacja dystrybucji i magazynowania wody została zdezynfekowana	napowietrzanie odżelazianie

				grupy coli-61 dni, ogólna liczba mikroorganizmów-34 dni	jakość; ponadto wydano dwie decyzje unieruchamiające wodociąg; strona przedstawiła wynik badania wody potwierdzający jej właściwą jakość.		
--	--	--	--	---	---	--	--

6. Wpływ ponadnormatywnych parametrów na zdrowie.

Bakterie grupy coli nie powinny występować w dostarczanej wodzie natomiast ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72 h powinna utrzymywać się na stałym niskim poziomie. Ich obecność może wynikać z nieodpowiedniego uzdatnienia wody lub wtórnego jej zanieczyszczenia. Wskazuje na pogorszenie stanu czystości systemu, możliwość stagnacji wody oraz potencjalny rozwój biofilmu. Drobnoustroje obecne w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi mogą być przyczyną dolegliwości żołądkowo-jelitowych.

Niewłaściwy zapach nie miał bezpośredniego wpływu na zdrowie konsumentów.

Jon amonu występuje w tych wodociągach jako składnik naturalny w wodzie surowej. Zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia WHO jon amonu pochodzenia naturalnego nie ma bezpośredniego wpływu na zdrowie.

Podwyższona wartość manganu, żelaza oraz ponadnormatywna mętność występujące na poziomie jak w ww. wodociągach, wpływają na pogorszenie właściwości organoleptycznych wody. Nie wykazują negatywnych skutków zdrowotnych u ludzi.

Chlorany i chloryny to związki mogące pojawić się w wodzie do spożycia w związku z wykorzystywaniem do dezynfekcji dwutlenku chloru. Związki te są ubocznymi produktami dezynfekcji. Znaczenie zdrowotne przekroczenia powyższych parametrów w wodzie do spożycia przez ludzi nie jest w pełni wyjaśnione, lecz dotychczasowe badania wskazują, że związki te jako silne utleniacze mogą powodować zmiany we krwi.

\sum THM (Trihalometany) powstają w wyniku chlorowania zawartych w wodzie surowej substancji organicznych, a chloroform jest głównym ubocznym efektem dezynfekcji obecnym w chlorowanej wodzie do picia. Podwyższone wartości ww. parametrów na poziomie jak ww. ujęciu wody były krótkotrwałe i nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia konsumentów.

7. Zgłoszone reakcje niepożądane – nie zgłoszono reakcji niepożądanych.

Po przeanalizowaniu wyników oceny jakości wody za rok 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku nie stwierdza zagrożeń dla mieszkańców gminy Zabłudów w związku z zaopatrzeniem jej mieszkańców w wodę przez wodociągi: Zabłudów, Krynickie, Białostoczek, Pawły, Kuriany, Dobrzyniówka, Juchnowiec Kościelny, Białystok oraz indywidualne ujęcia wody: Leśnictwo Zabłudów, ul. Mickiewicza 25 w Zabłudowie, Dom Pomocy Społecznej w Bobrowej, Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnem, SAMASZ Sp. z o.o. w Zabłudowie.

**ZASTĘPCA PAŃSTWOWEGO
POWIATOWEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO
w Białymstoku
Urszula Połowianiuk**

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

